

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 2.3.2022 г.
C(2022) 1382 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

**Насоки за прилагането на Регламент (ЕС, Евратор) 2020/2092 относно общ режим
на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Европейският съюз е изграден въз основа на принципите на правовата държава¹. Зачитането на принципите на правовата държава е една от ценностите, на които се основава Съюзът и които са общи за държавите членки. Тези ценности са посочени в член 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и в преамбулите на ДЕС и на Хартата на основните права на Европейския съюз.
2. Бюджетът на Съюза е един от основните инструменти за изразяване на принципа на солидарност (член 2 от ДЕС) — един от основните принципи на правото на Съюза, основан на взаимното доверие между държавите членки, че общите ресурси от бюджета на Съюза ще бъдат използвани отговорно. Това взаимно доверие обаче се основава самото то на ангажимента на всяка от държавите членки да спазва задълженията си, произтичащи от правото на Европейския съюз, и постоянно да зачита ценностите, съдържащи се в член 2 от ДЕС, сред които е и правовата държава. Спазването от страна на държава членка на ценностите, посочени в член 2 от ДЕС, е условие за упражняването на всички права, произтичащи от прилагането на Договорите спрямо тази държава членка².
3. Регламентът относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза³ („Регламентът относно обвързаността с условия“) има за цел да защити бюджета на Съюза от нарушения на принципите на правовата държава, които накърняват или има сериозна опасност да накърнят достатъчно пряко доброто му финансово управление или защитата на финансовите интереси на Съюза. Регламентът относно обвързаността с условия е постоянен инструмент, чието прилагане не е ограничено до дадена многогодишна финансова рамка⁴.
4. Целта на настоящите насоки е да бъдат обяснени пет аспекта на Регламента относно обвързаността с условия: i) условията за приемането на мерки; ii) връзката между Регламента относно обвързаността с условия и други инструменти; iii) пропорционалността на мерките, които ще бъдат предложени на Съвета; iv) процедурата и процесът на оценка; и v) защитата на правата на крайните получатели или бенефициерите.

---

¹ Вж. Решение от 23 април 1986 г., *Les Verts/Парламент*, C-294/83, ECLI:EU:C:1986:166, точка 23. Вж. също Решение от 20 април 2021 г., *Repubblica/Il-Prim Ministro*, C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311, точки 61—65.

² Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., *Унгария/Парламент и Съвет*, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точки 126 и 129.

³ Регламент (ЕС, Евротом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 1).

⁴ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., *Полша/Парламент и Съвет*, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 188.

5. Настоящите насоки не са правнообвързващи и не създават, нито изменят право или задължение в сравнение с правата и задълженията, предвидени в ДЕС и Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Финансовия регламент⁵, Регламента относно обвързаността с условия, Регламента за OLAF⁶, Регламента за Европейската прокуратура⁷ или други актове на Съюза, които са от значение, съгласно тълкуването им от Съда и Общия съд („Съда на Европейския съюз“⁸).

2. УСЛОВИЯ ЗА ПРИЕМАНЕТО НА МЕРКИ

6. Целта на Регламента относно обвързаността с условия е да бъде защитен бюджетът на Съюза в случай на нарушения на принципите на правовата държава в държава членка. В Регламента относно обвързаността с условия се определят редица условия, които трябва да бъдат изпълнени, за да бъде започната установената от него процедура.
7. В съответствие с член 4, параграф 1 от Регламента относно обвързаността с условия „[П]одходящи мерки се предприемат, когато съгласно член 6 е установено, че нарушения на принципите на правовата държава в дадена държава членка накърняват или има сериозна опасност да накърнят достатъчно пряко доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза“. Съгласно член 4, параграф 2 нарушенията на принципите на правовата държава се отнасят до една или повече от ситуацията, посочени в този член. Когато случаят е такъв, тези нарушения попадат в обхвата на Регламента относно обвързаността с условия.
8. Комисията започва процедурата, определена в член 6 от Регламента относно обвързаността с условия, когато счита, че условията, посочени в член 4, са изпълнени. Съдът постановява, че тези условия са изпълнени само когато Комисията е на мнение, че съществуват разумни основания да се счита, че i) поне един от принципите на правовата държава, посочени в член 2, буква а) от Регламента относно обвързаността с условия, е бил нарушен в дадена държава членка, ii) въпросното нарушение се отнася до поне една от ситуацията, които могат да бъдат приписани на орган на държава членка, или до поне един случай на поведение на органите по член 4, параграф 2 от същия регламент, доколкото

---

⁵ Регламент (ЕС, Евратор) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (OB L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

⁶ Регламент (ЕС, Евратор) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) (OB L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁷ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (OB L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

⁸ Вж. член 19, параграф 1 от ДЕС.

тези ситуации или това поведение са от значение за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза, iii) въпросното нарушение накърнява или има сериозна опасност да накърни достатъчно пряко това добро финансово управление или тези финансови интереси, като съществува истинска⁹ или реална връзка между тези нарушения и тези последици или сериозна опасност от последици¹⁰. Когато са изпълнени условията в член 4, Комисията започва процедурата, освен ако счита, че други процедури, предвидени в законодателството на Съюза, ще ѝ позволяят да защитава по-ефективно бюджета на Съюза. Тази процедура гарантира защитата на процесуалните права на съответната държава членка.

9. Когато разглежда случаи съгласно Регламента относно обвързаността с условия, Комисията прилага всеобхватен, проактивен, основан на риска и целенасочен подход, който има за цел да гарантира ефективното му прилагане и по този начин да предпазва бюджета на Съюза и да защитава финансовите интереси на Съюза.

2.1. Релевантни нарушения на принципите на правовата държава

10. Съдът пояснява, че член 2, буква а) от Регламента относно обвързаността с условия гласи, *че понятието „правова държава“, определено за целите на прилагането на посочения регламент, се разбира като отнасящо се до другите ценности и принципи на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС. От това следва, че зачитането на тези ценности и принципи — доколкото те са част от самото определение на ценността „правова държава“, която се съдържа в член 2 от ДЕС, или, както е видно от второто изречение на този член, са тясно свързани с общество, което зачита принципите на правовата държава — може да бъде изисквано в контекста на хоризонтален механизъм за обвързаност с условия като механизма, създаден с оспорвания регламент*¹¹.
11. В член 2, буква а) от Регламента относно обвързаността с условия само се определят, единствено за целите на този регламент, редица принципи, които той обхваща и които са най-релевантни с оглед на неговата цел, а именно да се гарантира защитата на бюджета на Съюза¹². Тази разпоредба няма за цел да даде изчерпателно определение на понятието „правова държава“.

---

⁹ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 165.

¹⁰ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 288.

¹¹ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 154.

¹² Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 227.

12. Що се отнася до основните права, Съдът пояснява, че упоменаването им *се прави само като пример за изискванията на принципа на ефективна съдебна защита*. За разлика от това принципът на недопускане на дискриминация е част от самото определение за правова държава: очевидно е, че държава членка, чието общество *се характеризира с дискриминация, не може да бъде считана за гарантираща зачитането на принципите на правовата държава по смисъла на тази обща ценност*¹³.
13. В съображение 15 от Регламента относно обвързаността с условия се упоменават „индивидуални нарушения“ и „нарушения, които са широко разпространени или се дължат на повтарящи се практики или пропуски от страна на органите на публичната власт или на приети от тези органи мерки от общ характер“. Регламентът относно обвързаността с условия обхваща както индивидуалните, така и системните нарушения, които са обхванати, доколкото те са от значение за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза. По този начин Комисията може да оценява както действията, така и бездействията от страна на органите на публичната власт.
14. Член 3 от Регламента относно обвързаността с условия има за цел да улесни неговото прилагане, като предоставя списък на ситуацията, които могат да бъдат показателни за нарушения на принципите на правовата държава¹⁴. Тъй като този списък е само примерен, други действия, практики или бездействия от страна на органите на публичната власт или други правни ситуации, обхванати от член 4, параграф 1 от Регламента, могат да бъдат релевантни съгласно Регламента относно обвързаността с условия.
15. Съдът постановява, че съществува ясна връзка между, от една страна, зачитането на ценността „правова държава“ и от друга страна, ефективното изпълнение на бюджета на Съюза, в съответствие с принципите на доброто финансово управление, и защитата на финансовите интереси на Съюза¹⁵. Съдът добавя, че *доброто финансово управление и тези финансови интереси могат да бъдат сериозно накърнени от нарушения на принципите на правовата държава, извършени в държава членка, тъй като тези нарушения могат, наред с другото, да доведат до липса на гаранция, че разходите, покрити от бюджета на Съюза,*

---

¹³ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 229 и Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 324.

¹⁴ Списък на примерни нарушения на принципите на правовата държава е включен и в приложение I към Насоките.

¹⁵ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 130 и Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 148.

отговарят на всички условия за финансиране, предвидени в правото на Съюза [...]¹⁶.

16. Съдът постановява, че спазването на тези условия за финансиране и на преследваните от Съюза цели, когато Съюзът финансира разходи, *не може да бъде напълно гарантирано при липсата на ефективен съдебен контрол, имащ за цел да гарантира спазването на правото на Съюза; наличието на такъв контрол, както в държавите членки, така и на равнището на Съюза, от независими съдилища и трибунали е от съществено значение за правовата държава*¹⁷. Това не засяга изискването за достатъчно пряка връзка с бюджета на Съюза.
17. Нарушенията на принципите на правовата държава се отнасят до една или повече от ситуацията или поведенията на съответните органи на публичната власт или до ситуации или поведения, които могат да бъдат приписани на такива органи, доколкото тези ситуации или поведения са от значение за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза¹⁸.
18. Съдът постановява, че може да се предположи, че такова значение имат дейностите на органите по член 4, параграф 2, букви а) и б) от Регламента относно обвързаността с условия, а именно органите, които изпълняват бюджета на Съюза и извършват финансов контрол, мониторинг и одит¹⁹.
19. Що се отнася до службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, правилното функциониране на тези служби е обхванато, съгласно буква в) от тази разпоредба, само доколкото то се отнася до нарушения на правото на Съюза във връзка с изпълнението на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза. Същото важи и за предотвратяването и санкционирането — от страна на националните съдилища или административните органи — на нарушенията на правото на ЕС, посочени в буква д). Що се отнася до съдебния контрол по буква г), той е обхванат само доколкото се отнася до поведението на органите по букви а)—в). Събирането на недължимо платени средства, предвидено в буква е), обхваща само средствата от бюджета на Съюза, какъвто е случаят и със сътрудничеството с OLAF и

---

¹⁶ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 131 и Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 149.

¹⁷ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 132 и Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 150.

¹⁸ Примерен списък на тези конкретни ситуации е включен и в приложение I към Насоките.

¹⁹ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 143.

Европейската прокуратура, посочено в буква ж). На последно място, в буква з) се упоменават изрично другите ситуации или поведение на органи, които имат отношение към доброто финансово управление на бюджета на Съюза или към защитата на финансовите интереси на Съюза²⁰.

20. Последицата от това разбиране е, че що се отнася до националните органи, чиито дейности са общи и не са ограничени до изпълнението или защитата на бюджета на Съюза, тяхното поведение или ситуации, които представляват нарушение на принципите на правовата държава, попадат в обхвата на Регламента само доколкото това е от значение за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза.
21. Комисията отбелязва, че измежду тези конкретни ситуации или поведение на органите на публичната власт неефективното или несвоевременно сътрудничество с Европейската прокуратура и OLAF представлява основание за действие съгласно Регламента относно обвързаността с условия²¹. Що се отнася до Европейската прокуратура²², обхватът на това сътрудничество включва задължението компетентните национални органи на държавите членки, участващи в Европейската прокуратура, активно да подпомагат и подкрепят наказателните разследвания и преследвания, провеждани от Европейската прокуратура²³. Що се отнася до OLAF, обхватът на това сътрудничество включва правото на OLAF²⁴ да извършва проверки и инспекции на място с необходимото съдействие за ефективното им извършване и да има достъп до съответната информация, данни и документи или за да реши дали да започне разследване, или за да провежда разследвания ефективно и без ненужно забавяне. То включва и съответните задължения на съответната държава членка, включително²⁵: i) да информира OLAF²⁶, ii) да предоставя на OLAF помощта, необходима за ефективно изпълнение на нейните задачи при провеждането на такова разследване²⁷, iii) да предприема подходящи предпазни мерки, по-специално мерки за опазване на съответните доказателства²⁸, iv) да предприема подходящи действия въз основа на информацията, предоставена от OLAF, преди OLAF да

---

²⁰ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/-21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 143.

²¹ Вж. член 4, параграф 2, буква ж) от Регламента относно обвързаността с условия.

²² Вж. съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета, цитиран по-горе.

²³ Това не засяга задълженията на неучастващите държави членки да сътрудничат на Европейската прокуратура съгласно приложимите правила на Съюза, когато тя упражнява своята компетентност в участващите държави членки и изисква такова сътрудничество.

²⁴ В съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратор) № 883/2013, цитиран по-горе.

²⁵ Тези задължения са предвидени в Регламент (ЕС, Евратор) № 883/2013. Списъкът в настоящите насоки не е изчерпателен.

²⁶ Член 8 от Регламент (ЕС, Евратор) № 883/2013.

²⁷ Член 3 от Регламент (ЕС, Евратор) № 883/2013.

²⁸ Член 7, параграф 7 от Регламент (ЕС, Евратор) № 883/2013.

вземе решение дали да започне разследване²⁹, и v) да гарантира подходящи и своевременни последващи действия във връзка с докладите и препоръките на OLAF след приключване на нейните разследвания, като докладва на OLAF за предприетите действия³⁰.

22. Спазването на тези задължения от съответната държава членка действително е от съществено значение за осигуряване на ефективна защита на финансовите интереси на Съюза. Поради това Комисията наблюдава ефективното и своевременно сътрудничество с OLAF с оглед на принципите, определени в член 3 от Регламента относно обвързаността с условия. Това е особено важно за държавите членки, които не участват в засиленото сътрудничество по отношение на Европейската прокуратура, тъй като в тези държави членки OLAF е компетентна да разследва твърдения за измама, корупция или всяка друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. Освен това системната липса на последващи действия по препоръките на OLAF може да представлява поведение на органите на публичната власт, до което може да се отнася нарушение на принципите на правовата държава съгласно Регламента относно обвързаността с условия.
23. Освен това член 4, параграф 2, буква z) обхваща всички други ситуации или поведение на органи, които имат отношение към доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза. Съдът постановява, че член 4, параграф 2, буква z) трябва да се тълкува във връзка с член 4, параграф 1, който е *самата същност на хоризонталния механизъм за обвързаност с условия, създаден с този регламент*³¹. Съдът постановява също, че член 4, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия, „и по-специално буква z) от него, нито прави неизчерпателни ситуации, обхванати от механизма за обвързаност с условия, създаден с оспорвания регламент, нито ги прави недостатъчно точни, за да бъдат част от него³².
24. Един възможен пример: ситуация или поведение (или бездействие) на органи по смисъла на член 4, параграф 2, буква z) от Регламента относно обвързаността с условия могат да обхващат правилното функциониране на органите, отговарящи за поземлените регистри и за свързаните с тях проверки на отдаването под наем и/или собствеността върху земеделска земя (включително действия по правоприлагане, когато е целесъобразно), доколкото отдаването под наем и/или

---

²⁹ Член 5, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратор) № 883/2013.

³⁰ Член 11, параграфи 3 и 5 от Регламент (ЕС, Евратор) № 883/2013.

³¹ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 294.

³² Вж. решения от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 301 и Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 173.

собствеността са от значение за получаването на субсидии по линия на общата селскостопанска политика на Съюза.

25. Заслужава да се припомни, че Регламентът относно обвързаността с условия се прилага за всички средства на ЕС. В това отношение съзаконодателите поясниха също, че Регламентът относно обвързаността с условия може да бъде задействан, когато не е гарантирано правилното функциониране на органите, изпълняващи своите планове за възстановяване и устойчивост, в съответствие с член 8 от Регламент (ЕС) 2021/241 („Регламент за МВУ“)³³. Съдът поясни също, че Регламентът относно обвързаността с условия може да се отнася и до нарушения на принципите на правовата държава, засягащи събирането на собствените ресурси на Съюза³⁴.

2.2. Последици за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза

26. Съгласно член 4, параграф 1 от Регламента относно обвързаността с условия, за да попаднат дадено поведение или дадена ситуация в обхвата на Регламента относно обвързаността с условия, Комисията трябва да установи наличие на нарушение на принципите на правовата държава и да прецени дали това нарушение i) накърнява или има сериозна опасност да накърни доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза ii) достатъчно пряко. Тази преценка следва да се прави за всеки отделен случай.

27. Първото условие в точка 24 по-горе (вж. подточка i): „накърнява“ изисква установеното нарушение на принципите на правовата държава да има последица за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за финансовите интереси на Съюза.

28. Тази последица може да се състои, първо, в изпълнение на бюджета на Съюза по начин, който не спазва принципите на доброто финансово управление, залегнали в член 317 от ДФЕС и в правилата, приети за изпълнението на бюджета на Съюза. По-специално в член 2, точка 59 от Финансовия регламент понятието „добро финансово управление“ е определено като „изпълнение на бюджета в съответствие с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност“. В членове 33—36 от Финансовия регламент се посочват по-подробно значението, обхватът и последиците от тези принципи.

---

³³ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (OB L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

³⁴ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., *Полша/Парламент и Съвет*, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 186.

29. Второ, тази последица може да бъде установена и във връзка с нарушения на принципите на правовата държава, които накърняват защитата на финансовите интереси на Съюза, залегнала в член 325 от ДФЕС и в съответното вторично законодателство. По-специално, съгласно член 63, параграф 2 от Финансовия регламент, това обхваща всички законодателни, регуляторни и административни мерки, предназначени, наред с другото, за предотвратяване, разкриване и коригиране на нередности и измами, допуснати при изпълнението на бюджета. Понятието „финансови интереси на Съюза“ е определено в член 2, точка 1 от Регламент № 883/2013 като включващо „приходите, разходите и активите в рамките на бюджета на Европейския съюз, на бюджетите на институциите, органите, службите и агенциите, както и на управляваните и наблюдаваните от тях бюджети“. Освен това според съдебната практика на Съда концепцията за „финансови интереси на Съюза“ по смисъла на член 325, параграф 1 от ДФЕС обхваща както приходите, предоставени на бюджета на Съюза, така и разходите, покрити от този бюджет³⁵.
30. Освен това, когато определя величината на последиците за бюджета на Съюза или за финансовите интереси на Съюза, Комисията надлежно взема предвид критерии като естеството, продължителността, сериозността и обхвата на установените нарушения на принципите на правовата държава, които могат да варираят в зависимост от характеристиките на тези нарушения³⁶. Освен това намерението на съответната държава членка да прекрати нарушението на принципите на правовата държава, включително степента на сътрудничеството ѝ с Комисията съгласно Регламента относно обвързаността с условия, може да бъде от значение, наред с друго, за целите на измерването на въздействието, продължителността и обхвата на съответното нарушение за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за финансовите интереси на Съюза³⁷.
31. Що се отнася до ситуацията, при която нарушенията на принципите на правовата държава водят до „сериозна опасност“ за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза, Съдът постановява, че *би било несъвместимо с изискванията за добро финансово управление на бюджета на Съюза и за защита на финансовите интереси на Съюза приемането на подходящи мерки да бъде ограничено до случаите на доказани последици за това добро финансово управление или за тези финансови*

---

³⁵ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 265 и Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 297.

³⁶ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 331 и Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 361.

³⁷ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 332.

*интереси. Такова ограничение може да навреди на целта на ... Регламента*³⁸. Предотвратяването на последиците по член 4, параграф 1 от Регламента е постоянно и хоризонтално изискване на финансовото законодателство на ЕС³⁹. „Сериозна опасност“ може да бъде установена в случаите, когато последиците от съответното нарушение на принципите на правовата държава — макар и все още да не са доказани — все пак могат да бъдат разумно предвидени, тъй като съществува голяма вероятност да настъпят⁴⁰. Следователно трябва да се докаже, че е много вероятно опасността да се реализира във връзка със ситуацията или формите на поведение на органите по член 4, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия. Например, ако определени действия на националните органи, които привеждат в действие средства на Съюза чрез обществени поръчки или събират собствените ресурси на Съюза, или извършват финансов контрол, мониторинг и одит на средствата на Съюза, или разследват твърдения за измама, корупция или други нарушения на правото на Съюза при привеждането в действие на средствата или приходите на Съюза, не могат да бъдат ефективно контролирани от напълно независими съдилища, това може да доведе до сериозна опасност, доколкото са засегнати средствата на Съюза и финансовите интереси на Съюза.

32. На последно място, не е достатъчно нарушение на принципите на правовата държава да накърнява или да има сериозна опасност да накърни доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза. Според член 4, параграф 1 от Регламента относно обвързаността с условия нарушението на принципите на правовата държава трябва прави това „достатъчно пряко“ (второто условие в точка 24 по-горе (вж. подточка ii)).
33. Съгласно това изискване трябва да бъде установено наличието на достатъчно пряка връзка между нарушението на принципите на правовата държава и последиците от него — или сериозните рискове от такива последици — за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза. Съдът е счел, че думите „достатъчно пряко“ изискват връзката между нарушението на принципите на правовата държава и последиците или рисковете за бюджета на Съюза да бъде „истинска“ или

---

³⁸ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 262.

³⁹ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 266 и Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 298.

⁴⁰ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 262.

„реална“⁴¹. Това означава, че процедурата по Регламента не следва да се задейства за ситуации, при които връзката е само хипотетична, прекалено несигурна или прекалено неясна.

3. ВРЪЗКАТА МЕЖДУ РЕГЛАМЕНТА ОТНОСНО ОБВЪРЗАНОСТТА С УСЛОВИЯ И ДРУГИ ПРОЦЕДУРИ, ПРЕДВИДЕНИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА СЪЮЗА

34. Когато Комисията е на мнение, че има разумни основания да счита, че условията за приемане на мерки съгласно Регламента относно обвързаността с условия са изпълнени, преди да започне процедурата, тя преценява дали са необходими подходящи мерки, т.е. дали други процедури, предвидени в законодателството на Съюза за защита на бюджета на Съюза, няма да ѝ позволяят да защити по-ефективно бюджета на Съюза, съгласно член 6, параграф 1 от Регламента относно обвързаността с условия.
35. Реално финансовото законодателство на Съюза и приложимите секторни правила вече предвиждат други процедури за защита на бюджета на Съюза.
36. Например Финансовият регламент предвижда система за ранно откриване и отстраняване (EDES)⁴², която позволява на Комисията да открива рано лицата или субектите, представляващи рискове, които застрашават защитата на финансовите интереси на Съюза, и да ги изключва от получаването на средства от бюджета на Съюза, ако са изпълнени определени условия.
37. Освен това Комисията може да наложи прекъсване или спиране на плащанията и налага финансови корекции на държавите членки⁴³, ако не спазват приложимото

---

⁴¹ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., *Полша/Парламент и Съвет*, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 288.

⁴² Вж. Финансовия регламент, член 135.

⁴³ Вж. Финансовия регламент, член 101, параграф 8. Вж. също например членове 96, 97 и 104 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (POP) (OB L 231, 30.6.2021 г., стр. 159) и член 52 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (OB L 347, 20.12.2013 г., стр. 549).

право и не защитават финансовите интереси на Съюза, когато изпълняват бюджета на Съюза под режим споделено управление⁴⁴.

38. Съгласно Регламента за МВУ и споразуменията за финансиране и заеми, подписани съгласно него, Комисията има право да намали пропорционално подкрепата и да събере всички суми, дължими на бюджета на Съюза, в случаи на измама, корупция и конфликт на интереси, засягащи интересите на Съюза, които не са били коригирани от държавите членки. Освен това редица планове за възстановяване и устойчивост включват мерки, пряко свързани с въпроси, имащи отношение към принципите на правовата държава, чието задоволително изпълнение е необходимо, за да бъдат извършени плащанията по МВУ.
39. Въпреки това може да не е винаги възможно да бъдат задействани тези процедури във връзка със ситуации на нарушения на принципите на правовата държава, като например тези, които са изброени в член 3 и член 4, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия. Възможни са също ситуации, при които мерките съгласно Регламента относно обвързаността с условия могат да бъдат по-ефективни за защитата на бюджета на Съюза от процедурите по Регламент (ЕС) 2021/1060 (POP) или Регламент (ЕС) № 1306/2013, а от 1 януари 2023 г. — Регламент (ЕС) 2021/2116, тъй като последните могат да бъдат задействани само въз основа на конкретните основания, посочени в тези регламенти⁴⁵, и могат да се отнасят само до разходи, които вече са деклариирани от държавата членка пред Комисията. Например ефективното прилагане и изпълнение на Хартата на основните права на ЕС е хоризонтално отключващо условие по смисъла на член 15 от POP. Това отключващо условие е предварително условие за ефективното и ефикасно изпълнение на специфичните цели на дадена програма. Съгласно POP, ако държава членка не изпълни отключващо условие, Комисията

---

⁴⁴ Вж. Финансия регламент, член 63, параграф 2. Вж. също например член 69, параграф 3 и член 103 от POP, както и член 58 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, и от 1 януари 2023 г. — член 57 от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (OB L 435, 6.12.2021 г., стр. 187).

⁴⁵ Плащанията могат да бъдат прекъснати, ако: а) има данни за сериозен недостатък, за който не са предприети корективни мерки; б) Комисията трябва да извърши допълнителни проверки след получаване на информация, че разходите в дадено заявление за плащане е възможно да са свързани с нередност. Плащанията могат да бъдат спрени, ако: а) държавата членка не е предприела необходимите действия за коригиране на положението, довело до прекъсването по член 96 от POP; б) налице е сериозен недостатък; в) разходите в заявлението за плащане са свързани с нередност, която не е била отстранена; г) налице е мотивирано становище на Комисията по отношение на производство за установяване на нарушение по член 258 от ДФЕС по въпрос, който излага на риск законосъобразността и редовността на разходите. Финансови корекции се правят, ако: а) е налице сериозен недостатък, който е изложил на риск подкрепата от фондовете, която вече е изплатена за програмата; б) разходите, съдържащи се в приетите отчети, са нередовни и това не е установено и докладвано от държавата членка; в) държавата членка не е спазила своите задължения съгласно член 97 преди откриването на процедурата за финансова корекция от страна на Комисията.

не възстановява разходите, свързани с операции, свързани със съответната(ите) специфична(и) цел(и), с изключение на разходите, които допринасят за изпълнението на съответното отключващо условие. Тази мярка се прилага едва след като съответната програма или нейното изменение бъдат одобрени от Комисията. В случаи на нарушения на принципите на правовата държава във връзка с Хартата на основните права на ЕС, които засягат изпълнението на програма на Съюза, Регламентът относно обвързаността с условия може да бъде по-ефективен, доколкото предвижда също възможност за спиране на одобрението или изменението на дадена програма и вследствие на това допълнително засилва защитата на бюджета на Съюза благодарение на превантивния си ефект.

40. Когато преценява дали процедурата, създадена с Регламента относно обвързаността с условия, защитава бюджета на Съюза по-ефективно от други процедури, Комисията, като се опира на прилагането на секторното законодателство и без да се засягат нейните правомощия и задължения, определени в него, взема предвид отворен набор от критерии, които следва да се прилагат с оглед на конкретните обстоятелства във всяка ситуация. В някои ситуации Комисията може да прилага Регламента относно обвързаността с условия успоредно или след приемането на секторни или финансови мерки, които може да е задължена да предприеме, когато Регламентът относно обвързаността с условия ще защити по-ефективно бюджета на Съюза и финансовите интереси на Съюза, като по този начин демонстрира неговата добавена стойност. В противен случай добавената стойност и ефективността на Регламента — като общ и хоризонтален инструмент, предназначен да защитава бюджета на Съюза и финансовите интереси на Съюза — ще бъдат лишени от полезното си действие.
41. Комисията счита, че следните примерни критерии могат да бъдат използвани за определяне на ефективността на защитата, предоставяна от Регламента относно обвързаността с условия, в сравнение с други съществуващи инструменти за защита на финансовите интереси на Съюза.
42. Първият критерий е свързан с обхвата на въздействието върху бюджета на Съюза и/или степента на риска, които нарушението на принципите на правовата държава може да породи за ефикасността на доброто му финансово управление или за защитата на финансовите интереси на Съюза. По-специално процедурите съгласно други финансови правила на Съюза може да се прилагат само за конкретни разходни програми и следователно в някои случаи може да са недостатъчни за нарушения на принципите на правовата държава, които са „широко разпространени или се дължат на повтарящи се практики или пропуски от страна на органите на публичната власт или на приети от тези органи мерки от

общ характер“⁴⁶. Това може да се случи и когато нарушенията на принципите на правовата държава носят сериозна опасност за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза, докато други финансови правила на Съюза може вместо това да се отнасят до вече настъпили последици за бюджета на Съюза. Например, когато националното законодателство ограничава наказателната отговорност за измама или корупция или отслабва правната уредба за борба с измамите и с корупцията или предотвратяването на конфликти на интереси, случаите на измама, корупция или конфликт на интереси може да не бъдат ефективно разследвани и преследвани по наказателен ред и това може да породи сериозни рискове за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза. По същата логика общите закони, които не допускат упражняването на ефективен съдебен контрол от независими съдилища върху решенията на националните органи, управляващи изцяло или частично средства на Съюза, също могат да доведат до сериозни рискове за доброто финансово управление на бюджета на Съюза. В такива ситуации Комисията може да заключи, че използването на Регламента относно обвързаността с условия може да бъде по-ефективно от други инструменти на Съюза.

43. Друг критерий от значение е свързан с видовете налични средства за правна защита и тяхната пригодност за различни ситуации. Регламентът относно обвързаността с условия осигурява голямо разнообразие от възможности за вземане под внимание на особеностите на съответното нарушение на принципите на правовата държава, които могат да се прилагат кумултивно⁴⁷. Ако средствата за правна защита, предвидени в други законодателни актове на Съюза, са по-малко подходящи за справяне със съответното нарушение на принципите на правовата държава, Регламентът относно обвързаността с условия може да бъде счетен за по-ефективен. Такива ситуации могат да възникнат, когато бюджетът на Съюза е засегнат или рискува да бъде засегнат по широк начин, например поради факта, че националното право не допуска упражняването на ефективен съдебен контрол върху административните решения за изпълнение на бюджета на Съюза или възпрепятства отнасянето на съответните случаи до Съда на Европейския съюз, или поради липсата на независимост на националните съдилища. В такива случаи мерките за спиране или забрана съгласно Регламента относно обвързаността с условия, наложени кумултивно до прекратяването на съответното нарушение на принципите на правовата държава, могат да защитят по-ефективно бюджета на Съюза, тъй като могат да предотвратят неблагоприятни последици за доброто финансово управление на бюджета на Съюза и за

---

⁴⁶ Вж. съображение 15 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁴⁷ Вж. член 5 от Регламента относно обвързаността с условия.

финансовите интереси на Съюза. Това може да обхваща ситуации, при които цялостните финансни рискове за бюджета на Съюза и за финансовите интереси на Съюза надхвърлят рисковете, които могат да бъдат преодолени от мерките, насочени към конкретна програма и налични съгласно един секторен инструмент.

4. МЕРКИ, КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ ПРЕДЛОЖЕНИ ОТ КОМИСИЯТА — ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

44. В съответствие с член 5, параграф 3 от Регламента относно обвързаността с условия, след като Комисията установи, че условията за действие на прилагането на Регламента относно обвързаността с условия са изпълнени, тя предлага на Съвета мерки, които са пропорционални⁴⁸, което означава, че те трябва да са подходящи и необходими за справяне с установените проблеми и за защита на бюджета на Съюза или на финансовите интереси на Съюза, без да се надхвърля необходимото за постигане на тяхната цел.
45. Съдът е постановил, че съгласно член 5, параграф 3 от Регламента мерките следва да бъдат строго пропорционални, т.е. ограничени до строго необходимото с оглед на действителното или потенциалното въздействие на нарушенията на принципите на правовата държава върху финансовото управление на бюджета на Съюза или финансовите интереси на Съюза⁴⁹.
46. В този контекст Комисията надлежно взема предвид естеството, продължителността, сериозността и обхвата на въпросните нарушения на принципите на правовата държава⁵⁰. Тъй като тези критерии помагат да бъде определена степента на въздействието, която може да варира в зависимост от характеристиките на установените нарушения на принципите на правовата държава, тяхното разглеждане влияе на оценката на пропорционалността на мерките⁵¹. Въпреки че не е възможно предварително да се определят и претеглят всички възможни видове нарушения на принципите на правовата държава, както и тяхното точно въздействие върху бюджета на Съюза или финансовите интереси на Съюза, на този етап и при липсата на опит в прилагането на Регламента относно обвързаността с условия Комисията ще разглежда посочените по-долу елементи във връзка с всяка от тези характеристики.

---

⁴⁸

Вж. член 5, параграф 3 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁴⁹

Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 112.

⁵⁰

Вж. член 5, параграф 3 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁵¹

Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 331 и Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 361.

47. Що се отнася до естеството на дадено нарушение, всички нарушения на принципите на правовата държава са от значение за прилагането на Регламента относно обвързаността с условия, доколкото те накърняват или има сериозна опасност да накърнят доброто финансово управление на бюджета на Съюза или финансовите интереси на Съюза. При все това ситуацията, посочени в член 3 от Регламента относно обвързаността с условия, са от особено значение, тъй като са изрично посочени в него. Това обаче не означава, че други нарушения на принципите на правовата държава от подобно естество ще бъдат считани за по-малко важни. В своята оценка Комисията взема надлежно предвид и други характеристики на нарушението на принципите на правовата държава, като например дали то е неразривно или тясно свързано с процеса, в рамките на който средствата на Съюза се използват от съответната държава членка (например в случаи на неправилно функциониране на органите на публичната власт, вземащи решения за отпускане на безвъзмездни средства или възлагане на поръчки, финансиирани от бюджета на Съюза), в който случай въздействието върху бюджета на Съюза или върху финансовите интереси на Съюза може да бъде особено съществено.
48. Що се отнася до продължителността, съществува вероятност, че колкото по-продължително е едно нарушение на принципите на правовата държава или колкото по-често се случва то, толкова по-силно по принцип ще накърни то или има опасност да накърни доброто финансово управление на бюджета на Съюза или финансовите интереси на Съюза. Следователно това заключение също влияе на оценката на Комисията във връзка с пропорционалността на мерките, които тя може да предложи.
49. Що се отнася до тежестта на дадено нарушение на принципите на правовата държава, Комисията счита, че когато едно или няколко нарушения на принципите на правовата държава са свързани с важни части на публичния сектор на държава членка, като например законодателната власт и/или съдебната система, които могат да имат потенциално отрицателно въздействие върху управлението на бюджета на Съюза от националните органи, или когато нарушението(ята) на принципите на правовата държава е(са) системно(и) или широко разпространено(и), тези фактори следва да бъдат взети предвид във връзка с пропорционалността на мерките. Що се отнася до обхватата на нарушението на принципите на правовата държава, Комисията счита, че когато нарушение на принципите на правовата държава накърнява или има опасност да накърни няколко програми или фонда на Съюза, може да се очаква неговото въздействие върху бюджета на Съюза или върху финансовите интереси на Съюза да бъде съществено. Като цяло тежестта на нарушението на принципите на правовата държава съгласно Регламента относно обвързаността с условия намира отражение в тежестта на неговото действително или потенциално въздействие върху доброто финансово управление на бюджета на Съюза или върху финансовите интереси на Съюза.

50. Комисията счита, че кумулативното наличие или липса на горепосочените елементи, разглеждани с оглед на действителното или потенциалното въздействие на съответното нарушение на принципите на правовата държава върху бюджета на Съюза или върху защитата на финансовите интереси на Съюза, може да ръководи оценката на пропорционалността на мерките, които ще бъдат предложени съгласно Регламента. Поради това системно нарушение на принципите на правовата държава, накърняващо кумулативно и/или за значителен период от време доброто финансово управление на бюджета на Съюза или финансовите интереси на Съюза, може да оправдае предлагането на мерки, водещи до значителни финансови последици за съответната държава членка.

51. В допълнение към тези елементи Комисията може да вземе предвид и други фактори, по-специално намерението на държавата членка да прекрати нарушаването на принципите на правовата държава, степента на сътрудничество на съответната държава членка⁵² или отказа ѝ да сътрудничи лоялно на Комисията в контекста на процедурите съгласно Регламента относно обвързаността с условия или евентуално продължаване или повтаряне на подобни нарушения на принципите на правовата държава въпреки формулираните по-рано от Комисията препоръки или предложения за мерки. Намерението и степента на сътрудничество на държавата членка също са от значение за определянето на продължителността и обхватата на нарушение на принципите на правовата държава⁵³. Комисията гарантира обективна и безпристрастна оценка при разглеждането на тези фактори.

52. Регламентът относно обвързаността с условия изисква мерките да бъдат насочени, доколкото е възможно, към „действията на Съюза, засегнати от нарушенията“⁵⁴. В своето предложение Комисията посочва конкретните програми или фондове, засегнати от нарушения на принципите на правовата държава, или тези, за които съществува опасност да бъдат засегнати, и предлага, доколкото е възможно, мерки, насочени към тези програми или фондове. Когато това не е възможно обаче, включително в случаите, когато нарушението на принципите на правовата държава се отразява на събирането на собствените ресурси на Съюза, Регламентът относно обвързаността с условия позволява да бъдат приети мерки, свързани с действия на Съюза, различни от действията, засегнати от нарушението на принципите на правовата държава. Съдът е постановил, че това може да се отнася до ситуации, при които по последните действия не може⁵⁵ или вече не

---

⁵² Вж. съображение 18 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁵³ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 332.

⁵⁴ Вж. член 5, параграф 3 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁵⁵ Например в случаите, когато последиците от нарушението на принципите на правовата държава ще бъдат установени при приходите на бюджета на Съюза.

може да се работи или може да се работи само в недостатъчна степен, за да бъде постигната целта на Регламента относно обвързаността с условия, която се състои в гарантиране на защитата на бюджета на Съюза като цяло, в резултат на което тези мерки са необходими, за да бъде постигната тази цел⁵⁶. В противен случай Регламентът относно обвързаността с условия няма да може да постигне целта си. Освен това в случаите, когато Регламентът относно обвързаността с условия се прилага в допълнение към друго законодателство на Съюза или след него, Комисията взема предвид цялостното въздействие на мерките, за да гарантира спазването на принципа на пропорционалност.

53. За своята оценка на пропорционалността на предложените мерки Комисията, съгласно член 6, параграф 8 от Регламента относно обвързаността с условия, трябва също да вземе предвид източниците, използвани за установяване на нарушения на принципите на правовата държава, които са посочени в точка 5.2 от настоящите насоки.

5. ПРОЦЕДУРА И МЕТОДИКА НА ПРОЦЕСА НА ОЦЕНКА

5.1. Предварителна оценка на Комисията

54. За да установява и оценява нарушения на принципите на правовата държава съгласно Регламента относно обвързаността с условия, Комисията извършва задълбочена качествена оценка на всеки отделен случай, като надлежно отчита специфичните обстоятелства и контекст, която се основава на принципите и характеристиките на методиката, изложена в следващите точки от настоящите насоки.

55. Комисията извършва своята оценка по обективен, безпристрастен и справедлив⁵⁷ начин.

56. Обективността изисква оценката да се основава на действителни факти или доказателства, с които разполага Комисията. В допълнение към различните контакти между Комисията, други органи и държавите членки в член 6, параграф 4 от Регламента относно обвързаността с условия се посочва също, че Комисията може да изисква допълнителна информация, необходима за извършването на нейната оценка, и тя го прави, когато прецени за целесъобразно. Например тя може да поиска допълнителна информация, която ѝ позволява да потвърди изпълнението на условията за прилагане на Регламента относно обвързаността с условия, да оцени степента на въздействието върху бюджета на

---

⁵⁶ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 275.

⁵⁷ Вж. съображение 16 от Регламента относно обвързаността с условия.

Съюза или върху защитата на финансовите интереси на Съюза (или риска от такова въздействие) или да оцени по-подробно всички корективни мерки, които държавата членка е въвела или планира да въведе. Като се има предвид, че една от основните цели на Регламента относно обвързаността с условия е да бъде използван като превантивен инструмент за защита на бюджета на Съюза и на финансовите интереси на Съюза, Комисията се стреми да осигури лоялен диалог и сътрудничество със съответната държава членка, като същевременно провежда процедурата с подходящо темпо.

57. Безпристрастността при оценката на случаи съгласно Регламента относно обвързаността с условия предполага равно третиране на държавите членки. В член 4, параграф 2 от ДЕС също се съдържа изискване Съюзът да зачита равенството на държавите членки пред Договорите. В съответствие с последователната съдебна практика на Съда на Европейския съюз това означава преди всичко, че не трябва да се третират по различен начин сходни положения и че не трябва да се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране е обективно обосновано⁵⁸ въз основа на специфичните обстоятелства, характеризиращи всяко конкретно положение. Макар Комисията да трябва да прави своите оценки, като отчита особеностите на правната система на въпросната държава членка и свободата на преценка, с която тя разполага при прилагането на принципите на правовата държава, това не означава, че произтичащите от тях задължения по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат, могат да се различават в отделните държави членки. Съдът е постановил, че зачитането на принципите на правовата държава следва да се оценява въз основа на единни критерии и че съдържанието на принципите на правовата държава е ясно, установява ясни и точни обвързвщи задължения за постигане на резултат и е добре известно на държавите членки⁵⁹. Съдът постановява, че държавите членки са в състояние да определят достатъчно точно основното съдържание и изискванията, произтичащи от всеки от принципите, изброени в член 2, буква а) от регламента⁶⁰.
58. Що се отнася до справедливостта на оценката съгласно Регламента относно обвързаността с условия, Комисията счита, че това предполага цялостен поглед върху всички разглеждани обстоятелства, за да се установят нарушения на

---

⁵⁸ Вж., наред с други дела, Решение от 20 септември 1988 г., *Кралство Испания/Съвет на Европейските общности*, 203/86, ECLI:EU:C:1988:420, точка 25. За справка с по-скорошно дело вж. Решение от 8 октомври 2020 г., *Universitatea „Lucian Blaga“ Sibiu и др.*, C-644/19, ECLI:EU:C:2020:810, точка 44.

⁵⁹ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., *Унгария/Парламент и Съвет*, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точки 233 и 235; и Решение от 16 февруари 2022 г., *Полша/Парламент и Съвет*, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точки 265 и 283.

⁶⁰ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., *Унгария/Парламент и Съвет*, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 240.

принципите на правовата държава, които са от значение съгласно Регламента относно обвързаността с условия.

59. Службите на Комисията първо проверяват дали съответните източници се отнасят до нарушение на принципите на правовата държава, което вече е било установено, или — ако такова не е било установено по-рано — дали има достатъчни основания да се счита, че е налице такова нарушение на принципите на правовата държава. За тази цел Комисията счита, че окончателните решения на Съда на Европейския съюз имат решаващо значение. След това тя проверява дали това нарушение на принципите на правовата държава се отнася до ситуация или поведение на органи, които имат отношение към доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в член 4, параграфи 1 и 2 от регламента.
60. На второ място, тъй като самата констатация, че е налице нарушение на принципите на правовата държава, не е достатъчна, за да се задейства Регламентът относно обвързаността с условия, службите на Комисията преценяват дали нарушението на принципите на правовата държава накърнява, или има сериозна опасност да накърни доброто финансово управление на бюджета на Съюза или финансовите интереси на Съюза, като вземат предвид критериите, анализирани в раздел 2.2 от настоящите насоки. Комисията отдава особено значение на корективните мерки или другите средства за правна защита, които вече е предприемала в подобни случаи съгласно процедурите, посочени в раздел 3 по-горе, или други процедури от правото на Съюза, при условие че те са били свързани със ситуации, които са показателни за нарушения на принципите на правовата държава съгласно Регламента относно обвързаността с условия.
61. Накрая службите на Комисията правят оценка на това дали установеното нарушение на принципите на правовата държава има достатъчно пряка връзка с последиците за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за финансовите интереси на Съюза. За тази цел Комисията счита, че окончателните решения на Съда на Европейския съюз и предишните корективни мерки или други средства за правна защита, които тя вече е предприемала в подобни случаи съгласно процедурите, посочени в раздел 3 по-горе, са от особено значение.

5.2. Източници на информация

62. Комисията се стреми да оценява въпросите, свързани с прилагането на Регламента относно обвързаността с условия, по старателен и задълбочен начин, въз основа на широк набор от доказателства, доколкото това е от значение за изпълнението на условията за прилагане на Регламента относно обвързаността с условия. Наборът от доказателства и техният обхват се разглеждат според естеството на всеки случай, като се вземат предвид всички съответни обстоятелства. Комисията гарантира, че използваната от нея информация е относима и че източниците на тази информация са надеждни.

5.2.1. Общи източници на информация

63. Комисията се стреми да използва няколко източника за установяване, кръстосана проверка и оценка на съответните нарушения на принципите на правовата държава, за да достигне до свои собствени заключения относно това дали са изпълнени предвидените в регламента условия. В съображение 16 от Регламента относно обвързаността с условия се посочват конкретни източници, като например решенията на Съда на Европейския съюз, докладите на Сметната палата, годишният доклад на Комисията относно върховенството на закона и Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието, докладите на OLAF и на Европейската прокуратура и предоставената от тях информация, доколкото е приложимо, и заключенията и препоръките на всички съответни международни организации и мрежи, включително органите на Съвета на Европа като Групата държави срещу корупцията и Венецианската комисия, по-специално изгответия от нея списък на критериите за принципите на правовата държава, и европейските мрежи на върховните съдилища и съдебните съвети.
64. В допълнение към тези източници, които нямат специфична или абсолютна доказателствена сила, Комисията взема предвид и друга имаща отношение информация, когато е целесъобразно. Това може да включва например годишните доклади на Комисията относно „защитата на финансовите интереси на Европейския съюз и борбата с измамите“ („докладте относно ЗФИ“) и свързаните с тях годишни резолюции на Европейския парламент, информацията, на която се основават съответните доклади на Комисията, OLAF и Европейската прокуратура, информацията, съдържаща се в одитните доклади на службите на Комисията, както и информацията, получена от националните органи и заинтересованите страни, и друга информация, която е обществено достояние, като например решения на националните съдилища или решения на националните органи.
65. Комисията също така има възможност за пряк контакт с други органи и признати институции, като например националната координационна служба за борба с измамите (AFCOS). Въпреки че в съображение 16 от Регламента относно обвързаността с условия се посочва, че „[с] цел изготвяне на обстойна качествена оценка, Комисията може да се консултира с Агенцията на Европейския съюз за основните права и с Венецианската комисия“, възможността за такива консултации не е ограничена до тези два органа и Комисията ще се свърже с всяка институция или орган, ако счита, че е необходимо, с цел установяване на нарушения на принципите на правовата държава и подобряване на оценката на случаите съгласно Регламента относно обвързаността с условия.

5.2.2. Жалби

66. Друг ценен източник на информация е подаването на обосновани жалби от всяка трета страна, която може да е запозната с имаща значение информация и доказателства за нарушения на принципите на правовата държава, които могат да накърнят или има сериозна опасност да накърнят достатъчно пряко доброто

финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза.

67. В Регламента относно обвързаността с условия, като бюджетен инструмент, не се предвиждат средства за правна защита или права на правна защита, които жалбоподателят може да потърси⁶¹. Жалбоподателите, които искат спрямо тях да бъдат предприети коригиращи мерки, включително обезщетение за вреди, не могат да ги получат от Комисията, но могат да обмислят подаването на жалби до националните органи или предявяването на искове пред националните съдилища. Европейският съюз предлага начини за подаване на жалби на равнището на ЕС. По-специално, в случай че държава членка не спазва правото на Съюза, всеки гражданин, всяко предприятие или друга заинтересована страна може да подаде сигнал за нарушение до Комисията⁶².
68. След като получат жалба във връзка с Регламента относно обвързаността с условия, службите на Комисията преценяват дали тя съдържа обоснована информация и доказателства, които Комисията може да използва за своята оценка съгласно Регламента относно обвързаността с условия. В това отношение трябва да се отбележи, че жалбите, които се отнасят до нарушения на принципите на правовата държава, без да се посочва какви последици могат да имат те или какви опасности могат да представляват за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза, няма да бъдат достатъчни, за да се счита, че условията по регламента са изпълнени, освен ако Комисията не установи тези последици или опасности въз основа на допълнителни основания. В зависимост от обстоятелствата по всеки отделен случай службите на Комисията могат да приканят жалбоподателя да предостави допълнителна информация в подкрепа на жалбата в рамките на определен срок. Ако в рамките на определения срок не бъде предоставена допълнителна информация, Комисията регистрира представената информация, но може да не предприеме последващи действия във връзка с жалбата.
69. Когато предоставената информация е достатъчно обоснована и имаща значение за целите на оценката на Комисията, службите на Комисията може да поискат допълнителна информация или доказателства, ако това е необходимо. Ако бъде счетено за целесъобразно, службите на Комисията може също така да проведат срещи с жалбоподателя или с негови представители, за да изяснят направените твърдения и да обсъдят конкретни въпроси, свързани с жалбата. Службите на

---

⁶¹ Това не засяга защитата на законните права на крайните получатели и бенефициерите на финансиране от Съюза съгласно Регламента относно обвързаността с условия (вж. раздел 6 по-долу).

⁶² Списък на тези други ресурси, в това число и формулярът за жалба във връзка с нарушение на правото на Съюза, са достъпни на адрес https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/complaints-about-breaches-eu-law/how-make-complaint-eu-level_bg.

Комисията могат също така да се свържат с други органи или институции във връзка с предоставената от жалбоподателя информация, за да потвърдят или допълнят представените от жалбоподателя информация и доказателства, в съответствие с член 6, параграф 4 от Регламента относно обвързаността с условия.

70. Комисията се стреми да информира жалбоподателите за действията, които възнамерява да предприеме по дадена жалба, в рамките на ориентировъчен срок от [вж. осем месеца] от получаването на жалбата. Това обаче е в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай и по-специално от това дали Комисията е получила достатъчно информация от жалбоподателя. Ако Комисията реши да започне процедурата, установена в член 6 от Регламента относно обвързаността с условия, и да предложи на Съвета подходящи мерки, тя по принцип информира жалбоподателя 1) след изпращането на уведомително писмо до държавата членка и 2) след изпращането на предложението си до Съвета.
71. С цел да улесни подаването на жалби съгласно Регламента относно обвързаността с условия, Комисията създаде в рамките на своята Централна финансова служба към генерална дирекция „Бюджет“ специалната пощенска кутия BUDG-CONDITIONALITY-REGIME-COMPLAINTS@ec.europa.eu, чрез която трета страна може да представя на вниманието на Комисията предполагаеми нарушения на принципите на правовата държава, свързани с Регламента относно обвързаността с условия. В приложение II към насоките се съдържа информацията, която може да бъде включена при осъществяване на контакт с Комисията, както и препоръчителен формуляр, който може да се използва за подаване на такива жалби. Освен ако не е уговорено друго, самоличността на жалбоподателя остава строго поверителна и Комисията гарантира спазването на правилата, определени в Директива (ЕС) 2019/1937⁶³.

5.2.3. Предварителни контакти със съответната държава членка

72. Ако това е необходимо за предварителната ѝ оценка, Комисията може да се свърже със съответната държава членка преди изпращането на писменото уведомление съгласно член 6, параграф 1 от Регламента относно обвързаността с условия. Следователно, ако вследствие на жалба или въз основа на друга събрана информация Комисията все още не е в състояние да определи дали има достатъчни основания да счита, че условията, определени в член 4 от регламента, са изпълнени, тя следва да има възможност да се свърже със съответната държава членка, за да събере информацията или обясненията, от които може да се нуждае, в разумен и подходящ срок. В същия срок държавата членка може да използва възможността за коригиране на ситуацията.

---

⁶³ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (OB L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

73. В такива случаи Комисията се стреми да води открит диалог със съответната държава членка, за да се даде възможност за засилено сътрудничество и евентуално за преодоляване на опасенията на ранен етап. Този подход също така отразява принципа на лоялно сътрудничество, залегнал в член 4, параграф 3 от ДЕС, както и превенцията, като една от основните цели на Регламента относно обвързаността с условия. Когато Комисията иска първоначални писмени разяснения от държава членка, тя определя срокове, отразяващи обхвата и сложността на исканите разяснения.

74. Ако съответната държава членка не реагира или не сътрудничи в рамките на определения от Комисията срок, Комисията незабавно финализира предварителната си оценка въз основа на информацията, с която разполага.

75. По време на предварителните контакти с държавите членки — в случаите, в които такива предварителни контакти са били счетени за необходими — както и в хода на цялата процедура и нейната оценка Комисията прилага същите принципи на обективност, безпристрастност и справедливост за всички държави членки.

5.3. Официална процедура съгласно член 6 от Регламента относно обвързаността с условия

76. Когато Комисията прецени, че има достатъчни основания да счита, че са изпълнени условията за приемане на мерки съгласно Регламента относно обвързаността с условия и че други процедури, предвидени в законодателството на Съюза, не биха позволили да се осигури по-ефективна защита на бюджета на Съюза, тя изпраща писмено уведомление до съответната държава членка, в което излага фактическите елементи и конкретните основания, на които се основават констатациите ѝ, и започва процедурата съгласно член 6 от Регламента относно обвързаността с условия („процедурата“).

77. Съответната държава членка следва да предостави необходимата информация и може да предложи или да приеме коригиращи мерки в отговор на констатациите на Комисията, посочени в писменото уведомление или в искането за становище в съответствие с член 6, параграф 7 от Регламента относно обвързаността с условия, в определен от Комисията срок, който е не по-кратък от един месец и не надвишава три месеца, считано от датата на уведомлението или на искането за становище⁶⁴. След обмена, предвиден в член 6, параграфи 1—7 от Регламента относно обвързаността с условия, ако Комисията установи, че условията за прилагане на Регламента относно обвързаността с условия са изпълнени, и прецени, че евентуално предложените коригиращи мерки не са подходящи, тя предлага на Съвета да приеме мерки за защита на бюджета на Съюза или на финансовите интереси на Съюза.

⁶⁴

Вж. член 6, параграф 5 от Регламента относно обвързаността с условия.

78. Когато взема решение дали да предложи мерки, Комисията надлежно оценява получената информация и всички становища, представени от съответната държава членка по време на процедурата⁶⁵, както и адекватността на всички коригиращи мерки, предложени в хода на процедурата. За да направи своята преценка относно мерките, които могат да бъдат предложени, Комисията разчита и на цялата информация, събрана в контекста на евентуални предварителни контакти със съответната държава членка, включително преди започването на процедурата, когато е приложимо, както и на всяка имаша отношение информация от налични източници, включително решения, заключения и препоръки на институции и органи на Съюза, други компетентни международни организации и други признати институции.
79. В допълнение към гарантирането на процесуалните права на съответната държава членка, процедурата се провежда и в съответствие с принципите на обективност, недискриминация и равно третиране на съответната държава членка, както и въз основа на безпристрастен и основан на доказателства подход⁶⁶. В съответствие със съображение 23 от Регламента относно обвързаността с условия Комисията се ангажира да упражни по най-подходящ начин правата си съгласно член 237 от ДФЕС и Процедурния правилник на Съвета⁶⁷, за да се гарантира, че Съветът ще вземе своевременно решение по предложението за мерки⁶⁸.

5.4. Процедура за отмяна на мерките

80. След приемането на мерките от Съвета Комисията следи редовно положението в съответната държава членка. Съгласно член 7, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия, по искане на съответната държава членка или по своя собствена инициатива и най-късно в срок от една година след приемането на мерките от Съвета, Комисията оценява отново положението в тази държава членка, като взема предвид представените от нея доказателства, както и адекватността на евентуални коригиращи мерки, приети от съответната държава членка.
81. Съответната държава членка може по всяко време да приеме нови коригиращи мерки и да представи на Комисията писмено уведомление, включващо доказателства, които демонстрират, че условията за приемане на мерките вече не са налице.
82. Когато преценява представеното от съответната държава членка писмено уведомление или всяка друга информация, събрана от Комисията след приемането на мерките от Съвета, Комисията действа в съответствие с методологията и

---

⁶⁵ Вж. член 6, параграф 7 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁶⁶ Вж. съображение 26 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁶⁷ Решение 2009/937/ЕС на Съвета от 1 декември 2009 г. за приемане на Процедурен правилник на Съвета (OB L 325, 11.12.2009 г., стр. 35).

⁶⁸ Вж. член 6, параграф 10 от Регламента относно обвързаността с условия.

принципите на обективност, безпристрастност и справедливост, подробно описани в раздел 5.1 от настоящите насоки. За извършването на своята оценка Комисията разчита на всички източници на информация, посочени в раздел 5.2 от настоящите насоки⁶⁹, които са събрани след приемането на мерките от Съвета.

83. Ако след оценката на представеното от съответната държава членка писмено уведомление или на всяка друга информация, събрана от Комисията след приемането на мерките от Съвета, Комисията не може основателно да определи, че положението, довело до приемането на мерки, е било поправено, тя може да поисква допълнителна информация от съответната държава членка или от която и да е трета страна, която може да разполага с имаша отношение информация, преди да приключи оценката си, в съответствие с член 7, параграф 2, последна алинея и член 6, параграф 4 от Регламента относно обвързаността с условия.
84. Съответната държава членка следва да предостави необходимата информация и може да предложи или адаптира първоначално предложените коригиращи мерки за отстраняване на опасенията на Комисията в определен от Комисията срок, който е не по-кратък от един месец и не надвишава три месеца, считано от датата на уведомлението или на искането за становище⁷⁰. След този обмен и окончателната оценка на Комисията, ако Комисията прецени, че положението, довело до приемането на мерките, е било поправено, тя представя на Съвета предложение за изпълнително решение за отмяна на приетите мерки в съответствие с член 7, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия. Когато Комисията установи, че положението, довело до приемането на мерките, е поправено частично, тя представя на Съвета предложение за изпълнително решение за адаптиране на приетите мерки.
85. Мерките могат да бъдат отменени или адаптирани, когато нарушенията на принципите на правовата държава, макар да продължават да съществуват, вече не оказват въздействие върху бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза⁷¹. Когато Комисията установи, че положението, довело до приемането на мерките, не е било поправено, тя изпраща на съответната държава членка мотивирано решение и информира Съвета за това.
86. В допълнение към гарантирането на процесуалните права на съответната държава членка, процедурата се провежда и в съответствие с принципите на обективност, недискриминация и равно третиране на съответната държава членка, както и въз

---

⁶⁹ В съответствие с член 7, параграф 2, последна алинея и член 6, параграф 3 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁷⁰ Вж. последното изречение на член 7, параграф 2 във връзка с член 6, параграф 5 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁷¹ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 178; и Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 217.

основа на безпристрастен и основан на доказателства подход⁷². В съответствие със съображение 23 от Регламента относно обвързаността с условия Комисията се ангажира да упражни по най-подходящ начин правата си съгласно член 237 от ДФЕС и Процедурния правилник на Съвета⁷³, за да се гарантира, че Съветът ще вземе своевременно решение по предложението за отмяна или адаптиране на мерките⁷⁴.

6. ЗАЩИТА НА ЗАКОННИТЕ ПРАВА НА КРАЙНИТЕ ПОЛУЧАТЕЛИ И БЕНЕФИЦИЕРИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ ОТ СЪЮЗА СЪГЛАСНО РЕГЛАМЕНТА ОТНОСНО ОБВЪРЗАНОСТТА С УСЛОВИЯ

87. Мерките, приети съгласно Регламента относно обвързаността с условия, ще окажат финансово или икономическо въздействие. Това въздействие обаче следва да бъде ограничено до съответната държава членка или, в конкретни случаи, до определени национални субекти, управляващи средствата. Освен ако в решението за приемане на мерките не е предвидено друго въз основа на надлежно обосновани причини в съответствие с приложимите правила на Съюза, налагането на тези мерки не следва да засяга вече съществуващите задължения на държавните органи или на държавите членки да извършват плащания към крайните получатели или бенефициерите, които имат право на такива плащания по съответната програма или фонд на Съюза.
88. Мерките могат да се отнасят до фондове на Съюза или програми на Съюза при всички методи на изпълнение на бюджета на Съюза, т.е. изпълнявани пряко (управлявани от отделите на Комисията или чрез изпълнителни агенции⁷⁵), непряко (от един от органите, предвидени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент) или съвместно с държавите членки (споделено управление⁷⁶).
89. Налагането на мерки не променя вече съществуващите задължения на държавните органи или на държавите членки да изпълняват програмата или фонда при какъвто и да е метод на управление, по-специално техните правни задължения да извършват плащания към крайни получатели или бенефициери, както е предвидено в приложимите инструменти на Съюза и специалните правни актове, с които се създават такива задължения, освен ако в решението за налагане на мерките не е предвидено друго.

---

⁷²

Вж. съображение 26 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁷³

Решение 2009/937/ЕС на Съвета от 1 декември 2009 г. за приемане на Процедурен правилник на Съвета (OB L 325, 11.12.2009 г., стр. 35).

⁷⁴

Вж. член 6, параграф 10 от Регламента относно обвързаността с условия.

⁷⁵

Вж. член 62, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент.

⁷⁶

Вж. член 63 от Финансовия регламент.

90. С други думи, държавните органи или държавите членки не могат да използват приетите от Съвета подходящи мерки, за да се освободят от вече съществуващите си задължения към крайните получатели или бенефициерите, свързани с плащания съгласно съответните приложими правила.
91. В член 5, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия се посочва, че задълженията на държавните органи или на държавите членки да изпълняват програмата или фонда, и по-специално задълженията, които имат към крайни получатели или бенефициери, не се засягат от налагането на подходящи мерки, освен ако в решението за приемане на мерките не се предвижда друго. Комисията счита, че е нужен анализ за всеки отделен случай, за да се направи заключение дали правата на бенефициерите или крайните получатели могат законно да бъдат засегнати от подходящите мерки, и Комисията ще оцени всяка имаша отношение към това информация. На този етап тя счита, че по принцип, когато бенефициерът или крайният получател е участвал в нарушение на принципите на правовата държава, например в случаи на корупция, системни измами и конфликти на интереси, мерките, които трябва да бъдат приети съгласно Регламента относно обвързаността с условия, могат да окажат въздействие и върху този бенефициер или получател. Ако Комисията узнае за такива случаи, тя ще включи в предложението си до Съвета i) своето заключение относно това дали конкретни крайни бенефициери или получатели следва да бъдат засегнати от предложените мерки, ii) причините, обосноваващи това заключение, и iii) конкретното си предложение по отношение на тези бенефициери или получатели.

Информационни инструменти и докладване

92. Бенефициерите или крайните получатели по програми или фондове на Съюза следва да бъдат информирани за своите права съгласно Регламента относно обвързаността с условия. За тази цел Комисията създаде специалната уебстраница https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/protection-eu-budget/rule-law-conditionality-regulation_bg, на която гражданите, включително бенефициерите или крайните получатели, могат да потърсят неформални насоки. Те могат също така да предоставят информация на Комисията по въпроси, които са от значение за прилагането на Регламента относно обвързаността с условия, като попълнят и изпратят формуляра за жалби, който е на разположение на тази уебстраница, на специалната пощенска кутия BUDG-CONDITIONALITY-REGIME-COMPLAINTS@ec.europa.eu. Комисията ще публикува на своята уебстраница информация относно мерките, приети от Съвета по предложение на Комисията, така че бенефициерите и крайните получатели да бъдат запознати с мерките, наложени на всяка държава членка.
93. Ако след налагането на подходящи мерки от Съвета съгласно Регламента относно обвързаността с условия съответната държава членка откаже да извърши плащанията си към бенефициерите или крайните получатели по програми или фондове на Съюза, засегнати от мерките, съответните бенефициери или крайни получатели следва първо да отнесат въпроса до компетентните национални

органи, като се възползват от всички действия, с които разполагат съгласно приложимите национални правила, включително жалби пред национален орган на съответната държава членка. В случай че такова действие не е налично или ефективно⁷⁷, бенефициерите следва да уведомят Комисията и, когато е възможно, да представят съответните доказателства в тази връзка. Държавите членки следва да гарантират, че правните действия получават адекватни последващи действия в съответствие с приложимата правна рамка.

94. Бенефициерите или крайните получатели могат да информират Комисията за потенциални нарушения на член 5, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия, в случай че са пряко засегнати. В подаваната от тях информация бенефициерите или крайните получатели следва ясно да посочват i) правното основание за правото им да получат плащане от държавата членка, ii) неизпълнението от страна на държавата членка на задължението ѝ за плащане съгласно правилата на съответната програма или фонд на Съюза, iii) вече предприетите правни действия и свързаните с тях резултати, ако има такива, и да предоставят всички необходими доказателства и придружаващи документи, доказващи започването на съответните правни действия, както и неспазването от страна на държавата членка на нейните задължения по член 5 от Регламента относно обвързаността с условия (ако има такива). Представените документи следва да съдържат цялата информация, която се изисква съгласно приложение III към настоящите насоки.
95. Съгласно член 339 от ДФЕС и член 17 от Правилника за персонала длъжностните лица и другите служители на Съюза трябва да не разкриват информация, включена в обхвата на професионалната тайна. Комисията също така ще гарантира спазването на правилата, определени в Директива (ЕС) 2019/1937⁷⁸.
96. Когато изпълняват средства на Съюза чрез споделено управление, държавите членки, засегнати от мерките, приети съгласно Регламента относно обвързаността с условия, са длъжни да докладват на Комисията за конкретните стъпки, които са предприели, за да спазят задълженията си за плащане на крайните получатели или бенефициерите по засегнатия фонд или програма на Съюза. Това докладване следва да включва информация и доказателства за спазването на тези задължения (напр. съответна счетоводна документация и придружаващи документи) и следва да се извършва на всеки три месеца от приемането на мерките⁷⁹.

---

⁷⁷ Например в случаите, когато националните органи неоснователно забавят отговора/решението си във връзка с действията на бенефициера.

⁷⁸ Повече информация за начина, по който Комисията разглежда жалбите, може да бъде намерена на адрес: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/complaints-about-breaches-eu-law/how-make-complaint-eu-level_bg

⁷⁹ Вж. член 5, параграф 2 и съображение 19 от Регламента относно обвързаността с условия.

97. Въз основа на докладването, предвидено в член 5, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия, и всяко друго доказателство, предоставено от съответната държава членка, или друга събрана информация, включително чрез информацията, получена от крайните получатели или бенефициерите, Комисията проверява дали са спазени задълженията за плащане към крайните получатели или бенефициерите, определени съгласно Регламента относно обвързаността с условия и другото приложимо право на Съюза, по отношение на изпълнението на финансиране чрез споделено управление. Когато е необходимо, тя прави всичко възможно, за да гарантира, че всички суми, които се дължат от държавни органи или държави членки, се изплащат действително на крайните получатели или бенефициерите съгласно съответните секторни правила. Това може да включва например прилагането на финансови корекции в съответствие с приложимото право на Съюза⁸⁰. Комисията може също така да реши да започне производство за установяване на нарушение срещу съответната държава членка, за да гарантира спазването на задължението на държавата членка, залегнало в член 5, параграф 2 от регламента. Преди да предприеме каквито и да било мерки, за да гарантира спазването от страна на държавите членки на задължението им за плащане на крайните получатели или бенефициерите, Комисията гарантира зачитането на процесуалните права на съответната държава членка.

7. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ

98. Комисията може своевременно да преразгледа настоящите насоки, за да вземе предвид развитието в своята практика, съответните промени в законодателството на Съюза или съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз, като същевременно гарантира правна сигурност. При преразглеждането на насоките Комисията се консулира с държавите членки и с Европейския парламент.

80

Вж. съображение 19 от Регламента относно обвързаността с условия.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Нарушения на принципите на правовата държава

Примери, показателни за нарушения на принципите на правовата държава (член 3 от Регламента относно обвързаността с условия)

a) застрашаването на независимостта на съдебната система. По този въпрос в съображение 10 от Регламента относно обвързаността с условия се посочва, че „[н]езависимостта на съдебната власт предполага по-конкретно, че съответният съдебен орган е в състояние да упражнява, както според съответните правила, така и на практика, съдебните си функции напълно самостоятелно, без да е йерархично обвързан или да е подчинен на друг орган, и без да получава наредждания или указания от когото и да било, като по този начин е защищен от външина намеса или натиск, които могат да накърнят независимостта на преценката на членовете и да повлият на техните решения. Гаранциите за независимост и безпристрастност изискват правила, по-конкретно що се отнася до състава на органа и назначаването, срока на упражняване на функциите и основанията за отвод и освобождаване от длъжност на членовете му, които да отстранят всяко основателно съмнение в съзнанието на гражданиите по отношение на неподатливостта на този орган на външни фактори и неговата неутралност по отношение на защитаваните пред него интереси.“

Съгласно съдебната практика на Съда на ЕС „[н]оятието за независимост предполага в частност, че съответният орган упражнява правораздавателните си функции напълно самостоятелно, без да е йерархично обвързан или да е подчинен на когото и било и без да получава наредждания или инструкции от какъвто и да било вид, и че по този начин е защищен от външина намеса или натиск, които могат да накърнят независимостта на членовете му при вземането на решение и да повлият на съответните решения“⁸¹.

б) непредотвратяването, некоригирането или несанкционирането на произволни или незаконосъобразни решения на органите на публичната власт, включително на

- правоприлагащите органи,*
- непредоставянето на финансови и човешки ресурси, което пречи на правилното им функциониране,*

⁸¹

Решение от 27 февруари 2018 г., *Associação Sindical dos Juízes Portugueses/Tribunal de Contas*, C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, точка 44. Вж. също, наред с други, Решение от 24 юни 2019 г., *Комисия/Република Полша*, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531 и Решение от 20 април 2021 г., *Repubblica/Il-Prim Ministru*, C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311.

- липсата на гаранция за отсъствието на конфликти на интереси.

Съгласно съдебната практика на Съда на Европейския съюз тези ситуации могат да доведат до неспазване на принципа на забрана за произвол на изпълнителната власт или на принципа на ефективна съдебна защита⁸².

в) ограничаването на достъпността и ефективността на средствата за правна защита, включително посредством

- рестриктивни процедурни правила,

- неизпълнение на съдебни решения,

- ограничаването на ефективното разследване, наказателно преследване или санкциониране на нарушения на закона.

Във връзка с гореизложеното в съображения 8 и 9 от Регламента относно обвързаността с условия се посочва, че:

„(8) Доброто финансово управление може да се осигури от държавите членки единствено ако органите на публичната власт действат в съответствие със закона, ако случаите на измами, включително данъчни измами, избягване на данъци, корупция, конфликт на интереси, или други нарушения на закона се преследват ефективно от службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, и ако произволни или незаконосъобразни решения на органите на публичната власт, включително правоприлагащите органи, могат да подлежат на ефективен съдебен контрол от независими съдилища и от Съда на Европейския съюз.

(9) Независимостта и безпристрастността на съдебната власт следва винаги да са гарантирани, а службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, следва да бъдат в състояние надлежно да изпълняват функциите си. На съдебните органи и службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, следва да се предоставят достатъчно финансови и човешки ресурси и процедури, за да могат те да действат ефективно и по начин, осигуряващ пълно зачитане на правото на справедлив съдебен процес, включително зачитане на правото на защита. Окончателните съдебни решения следва да се изпълняват ефективно. Тези условия са необходими като минимална гаранция срещу незаконосъобразни и произволни решения на органите на публичната власт, които могат да навредят на финансовите интереси на Съюза.“

⁸² Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Унгария/Парламент и Съвет, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, точка 245 и цитираната в нея съдебна практика.

Примери за конкретни ситуации или поведение на органи⁸³, които може да бъдат засегнати от нарушения на принципите на правовата държава (член 4, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия)

а) правилното функциониране на органите, които изпълняват бюджета на Съюза, включително заеми и други инструменти, гарантирани от бюджета на Съюза, по-специално в контекста на възлагане на обществени поръчки или процедури за предоставяне на безвъзмездни средства.

б) доброто функциониране на органите, извършващи финансов контрол, наблюдение и одит, както и на ефективни и прозрачни системи за финансово управление и отчетност — по този въпрос Съдът пояснява, че изразът „ефективни и прозрачни системи за финансово управление и отчетност“ [...] се отнася до понятието „финансово управление“, попадащо в обхвата на понятието „добро финансово управление“, което се среща в самите Договори, по-специално в член 310, параграф 5 и член 317, първа алинея от ДФЕС, и е определено в член 2, параграф 59 от Финансовия регламент като изпълнение на бюджета в съответствие с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност. Изразът „финансова отчетност“ сам по себе си отразява по-специално задълженията за финансов контрол, наблюдение и одит, които се споменават в [...] член 4, параграф 2, буква б) [от Регламента относно обвързаността с условия], докато изразът „ефективни и прозрачни системи“ предполага създаването на подреден набор от правила, които гарантират по ефективен и прозрачен начин посочените финансово управление и отчетност⁸⁴.

Съдът пояснява още, че изразът „финансова отчетност“ отразява по-специално задълженията за финансов контрол, наблюдение и одит, които се споменават в посочения член 4, параграф 2, буква б), докато „ефективни и прозрачни системи“ предполага създаването на подреден набор от правила, които гарантират по ефективен и прозрачен начин посочените финансово управление и отчетност.⁸⁵

в) правилното функциониране на службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, по отношение на разследването и наказателното преследване на:

⁸³ Тези примери са само показателни, тъй като други ситуации или поведение на органи, които имат отношение към доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза, също могат да попаднат в обхвата на Регламента относно обвързаността с условия (вж. член 4, параграф 2, буква з).

⁸⁴ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 333.

⁸⁵ Вж. Решение от 16 февруари 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98, точка 333.

- измами, включително данъчни измами, особено когато такива измами може да доведат до несъбиране на данъци като ДДС и мита, които пряко засягат ресурсите, необходими на Съюза за постигане на неговите цели и провеждане на неговите политики;
  - корупция или други нарушения на правото на Съюза във връзка с изпълнението на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза;
- г) ефективния съдебен контрол от независим съд на действия или бездействия от страна на органите, посочени в член 4, параграф 2, букви а), б) и в) от Регламента относно обвързаността с условия.

В съображение 9 от Регламента относно обвързаността с условия се посочва по-специално, че „[н]а съдебните органи и службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, следва да се предоставят достатъчно финансови и човешки ресурси и процедури, за да могат те да действат ефективно и по начин, осигуряващ пълно зачитане на правото на справедлив съдебен процес, включително зачитане на правото на защита. Окончателните съдебни решения следва да се изпълняват ефективно. Тези условия са необходими като минимална гаранция спрям незаконосъобразни и произволни решения на органите на публичната власт, които могат да навредят на финансовите интереси на Съюза.“

- д) предотвратяването и санкционирането на измами, включително данъчни измами, корупция или други нарушения на правото на Съюза във връзка с изпълнението на бюджета на Съюза или със защитата на финансовите интереси на Съюза, както и налагането на ефективни и възпиращи санкции на получателите от страна на националните съдилища или административните органи;
- е) събирането на недължимо платени средства;
- ж) оказването на ефективно и своевременно съдействие на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и — при условие че съответната държава членка участва — на Европейската прокуратура в хода на провежданите от тях разследвания или наказателни преследвания в съответствие с приложимите актове на Съюза съгласно принципа на лоялно сътрудничество.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Елементи, които следва да бъдат включени в жалбата относно предполагаеми нарушения на принципите на правовата държава съгласно Регламента относно обвързаността с условия

Когато се свързват с Комисията във връзка с предполагаеми нарушения на принципите на правовата държава съгласно Регламента относно обвързаността с условия, жалбоподателите следва да включат следната информация:

- Данни за самоличност и координати за връзка⁸⁶;
- Информация за това в какво се изразява предполагаемото нарушение на принципите на правовата държава (включително кои действия или бездействия на органите на публичната власт се твърди, че са в нарушение на принципите на правовата държава) и съответни доказателства;
- Информация за това как предполагаемото нарушение е от значение за Регламента относно обвързаността с условия (описание на начина, по който то накърнява или има сериозна опасност да накърни достатъчно пряко бюджета на Съюза или финансовите интереси на Съюза) и съответни доказателства;
- Списък на придвижаващите документи, които биха могли да се изпратят на Комисията при поискване.

С цел да се улесни подаването на информация, свързана с прилагането на Регламента относно обвързаността с условия, и да се гарантира, че Комисията получава относима и структурирана информация, може да се използва образецът по-долу, който е достъпен на следния уебсайт: https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/protection-eu-budget/rule-law-conditionality-regulation_bg.

---

⁸⁶

Самоличността на жалбоподателите и предоставената от тях информация се разкриват пред съответната държава членка с предварителното им съгласие и в съответствие, *inter alia*, с Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО.

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Жалба — Нарушение на принципите на правовата държава, което засяга бюджета на Съюза или финансовите интереси на Съюза

Регламент (ЕС, Евратор) 2020/2092 относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза („Регламент относно обвързаността с условия“)

Настоящият формуляр за жалба служи за уведомяване на Европейската комисия относно нарушения на принципите на правовата държава в дадена държава членка, които конкретно накърняват или има сериозна опасност да накърнят достатъчно пряко доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза.

За да уведомите Европейската комисия за всякакви други жалби, свързани с принципите на правовата държава, моля, използвайте вместо това формуляра за жалба, достъпен на адрес https://ec.europa.eu/assets/sg/report-a-breach/complaints_bg/

Всички полетата, отбелязани със *, са задължителни. Моля, бъдете кратки и ако е необходимо, продължете на отделна страница.

1. Данни за самоличност и координати за връзка

	Жалбоподател*	Вашият представител (ако е приложимо)
Обръщение: * г-н/г-жа		
Собствено име*		
Фамилно име*		
Организация:		
Адрес*		
Град*		
Пощенски код*		
Държава*		
Телефон		
Електронна поща		
Език*		
С кого да си кореспондирате — с Вас или с Вашия представител:*	☐	☐

2. Срещу какво нарушение на принципите на правовата държава е Вашата жалба?*

застрашаване на независимостта на съдебната система	☐
непредотвратяване, некоригиране или несанкциониране на произволни или незаконосъобразни решения на органите на публичната власт, включително на правоприлагашите органи, в това число чрез непредоставяне на финансови и човешки ресурси, което пречи на правилното им функциониране	☐
липса на гаранция за отсъствието на конфликти на интереси	☐
ограничаване на достъпността и ефективността на средствата за правна защита, включително посредством рестриктивни процедурни правила и неизпълнение на съдебни решения	☐
ограничаване на ефективното разследване, наказателно преследване или санкциониране на нарушения на закона	☐
други	Моля, уточнете.

3. Какво според Вас накърнява предполагаемото нарушение на принципите на правовата държава, посочено в точка 2 по-горе?*

(може да посочите повече от един отговор)

правилното функциониране на органите, които изпълняват бюджета на Съюза, включително заеми и други инструменти, гарантирани от бюджета на Съюза, по-специално в контекста на възлагане на обществени поръчки или процедури за предоставяне на безвъзмездни средства	☐
доброто функциониране на органите, извършващи финансов контрол, наблюдение и одит, както и правилното функциониране на ефективни и прозрачни системи за финансово управление и отчетност	☐
правилното функциониране на службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, по отношение на разследването и наказателното преследване на измами, включително данъчни измами, корупция или други нарушения на правото на Съюза във връзка с изпълнението на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза	☐
ефективния съдебен контрол от независим съд на действия или бездействия от страна на горепосочените органи	☐
предотвратяването и санкционирането на измами, включително данъчни измами, корупция или други нарушения на правото на Съюза във връзка с изпълнението на бюджета на Съюза или със защитата на финансовите интереси на Съюза, както и налагането на ефективни и възпиращи санкции на получателите от страна на националните съдилища или административните органи	☐
събирането на недължимо платени средства	☐
оказването на ефективно и своевременно съдействие на OLAF в хода на провежданите от нея разследвания или наказателни преследвания в съответствие с приложимите актове на Съюза съгласно принципа на лоялно сътрудничество	☐
[при условие че съответната държава членка участва,] оказването на ефективно и своевременно съдействие на Европейската прокуратура в хода на провежданите от тях разследвания или наказателни преследвания в съответствие с приложимите актове на Съюза съгласно принципа на лоялно сътрудничество	☐

други ситуации или поведение на органи, които имат отношение към доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза

4 Коя национална мярка или практика/Кои национални мерки или практики според Вас представлява(т) нарушение на принципите на правовата държава съгласно Регламента относно обвързаността с условия и защо?*

5 Опишете проблема, като посочите фактите и причините за Вашата жалба* (максимум 10 000 знака):

6 Как предполагемото нарушение на принципите на правовата държава накърнява или има сериозна опасност да накърни достатъчно пряко доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза?

6.1 Как нарушението накърнява или има сериозна опасност да накърни доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза?

6.2 За индивидуално или системно нарушение става въпрос? Моля, уточнете.

6.3 Настъпили ли са вече последиците за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза?

Ако отговорът е „да“, моля, обяснете по какъв начин:

Ако отговорът е „не“, моля, обяснете защо би имало сериозна опасност за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза:

Моля, посочете достатъчно пряка връзка между предполагаемото нарушение или предполагаемите нарушения и последиците или опасностите за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или за защитата на финансовите интереси на Съюза.

7. Предходни действия, предприети за решаване на проблема*

Предприемали ли сте вече действия във въпросната държава, за да намерите решение на проблема?*

АКО ОТГОВОРЪТ Е „ДА“, какви бяха тези действия: О административни О правни/съдебни?

7.1 Моля, уточнете: а) кой орган/съд сте селирали и какъв вид решение е произлязло от това; б) други действия, които са Ви известни.

7.2 Органът/съдът взел ли е решение по Вашата жалба, или това предстои? Ако това предстои, кога може да се очаква решение?*

АКО ОТГОВОРЪТ Е „НЕ“, моля, посочете причината по-долу

- Друго дело по същия въпрос предстои да бъде разгледано от национален съд или от Съда на ЕС
- Не съществува средство за правна защита във връзка с този проблем
- Съществува средство за правна защита, но то е твърде скъпо или използването му би било твърде времеемко
- Срокът за предприемане на действия е истекъл
- Липса на процесуална легитимация (нямате законно право да заведете дело пред съда). Моля, посочете защо:

- Липса на правна помощ/липса на адвокат
- Не знам какви средства за правна защита съществуват във връзка с този проблем
- Друго — посочете

8. Ако вече сте се свързвали с някоя от институциите на ЕС, занимаващи се с този вид проблеми, моля, посочете референтния номер на Вашето досие/кореспонденция:

- Петиция до Европейския парламент — Реф. номер:..... .
- Европейска комисия — Реф. номер:..... .
- Европейски омбудсман — Реф. номер:..... .
- Друго — посочете институцията или органа, с които сте се свързвали, и референтния номер на Вашата жалба (напр. СОЛВИТ, FIN-Net, европейски потребителски центрове)

9. Посочете всички допълнителни придружаващи документи/доказателства, които бихте могли да из pratите на Комисията при поисковане.

 На този етап не прилагайте никакви документи към жалбата си.

10. Лични данни*

Разрешавате ли на Комисията да разкрива самоличността Ви при контактите си с останите, срещу които подавате жалба?

Да Не

 Отговорът Ви няма да окаже влияние върху начина, по който се разглежда Вашата жалба. В някои случаи обаче разкриването на Вашата самоличност може да ни улесни при разглеждането на жалбата.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Елементи, които следва да бъдат част от информацията, предоставяна от бенефициерите/крайните получатели на финансиране от ЕС

Следните елементи следва по принцип да бъдат част от информацията, която бенефициерите или крайните получатели предоставят на Комисията във връзка с потенциални нарушения на член 5, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия:

- Данни за самоличност и координати за връзка⁸⁷;
- Информация за съответната програма/съответния фонд;
- Информация относно предполагаемото нарушение на член 5, параграф 2 от Регламента относно обвързаността с условия;
- Придружаващи документи (включително доказателства, че съответният краен получател или бенефициер е подал официална жалба пред национален орган на съответната държава членка, както и всяка друга информация и документи относно резултата от тази жалба, ако такъв е наличен).

---

⁸⁷

Самоличността на жалбоподателите и предоставената от тях информация се разкриват пред съответната държава членка с предварителното им съгласие и в съответствие, *inter alia*, с Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (EO) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/EO.